Participatieplan

Deelplannen Dreven 3, Dreven 4 en Bierbrouwersgaarde

(Dreven fase 2)

Gebiedsontwikkeling Dreven, Gaarden en Zichten

November 2026

Voorwoord

Voor de deelplannen Dreven 3, Dreven 4 en Bierbrouwersgaarde (Dreven fase 2) wordt onderzocht of er meer ruimte kan worden gevonden voor behoud van beeldkwaliteit en groen dan in de huidige plannen. Dit onderzoek vindt plaats binnen de gebiedsontwikkeling Dreven, Gaarden en Zichten (DGZ) in Den Haag Zuidwest.

Het participatieplan volgt het format van Haags Samenspel. De participatie is bedoeld om bewoners, ondernemers, organisaties en andere betrokkenen goed te informeren, hun kennis van de buurt te benutten en hun belangen, zorgen en aandachtspunten mee te nemen in het onderzoek en de scenario's.

De participatie gaat niet over de vraag óf de gebiedsontwikkeling doorgaat, maar wel over wat mensen belangrijk vinden bij de scenario's en keuzes voor Dreven fase 2.

De invloed ligt vooral op mening geven en meedenken.

Belangrijk is dat de participatie begrijpelijk, laagdrempelig en zichtbaar is. Het projectteam moet steeds duidelijk maken wat vaststaat, waar nog ruimte zit, wat met de inbreng gebeurt en waarom bepaalde keuzes wel of niet worden gemaakt.

1. Aanleiding

Het participatietraject gaat over Dreven fase 2, in communicatie te noemen Dreven 3, Dreven 4 en Bierbrouwersgaarde. Dit is het deel van de Dreven en Gaarden waarvoor onderzocht wordt of er meer ruimte kan worden gemaakt voor behoud van beeldkwaliteit en groen dan in de huidige plannen.

a) Centrale onderzoeksvraag

Hoe kan in Dreven fase 2 meer ruimte worden gecreëerd voor behoud van beeldkwaliteit en groen, rekening houdend met financiële haalbaarheid en geldend beleid?

Daarbij gaat het onder andere over:

- Beeldkwaliteit, identiteit en herkenbaarheid van de buurt.
- Behoud en versterking van bestaande groenstructuren.
- Mogelijkheden voor renovatie in plaats van sloop-nieuwbouw
- Aanpassingen in programma, zoals woningen, voorzieningen en bedrijfs-/maatschappelijke ruimte.
- Scenario's voor Dreven fase 2.
- De voor- en nadelen van verschillende keuzes.
- De afweging die leidt tot een voorkeursscenario.

b) In welke fase bevindt zich het project/plan?

- Dreven fase 2 bevindt zich in een onderzoeks- en verkenningsfase. Voor de Dreven als geheel is in 2021 de Nota van Uitgangspunten vastgesteld. Voor fase 2 is besloten pas op de plaats te maken, omdat wordt onderzocht of er meer ruimte gevonden kan worden voor behoud van beeldkwaliteit en groen dan in de huidige plannen.
- Het onderzoek kan mogelijk leiden tot aanpassing van de Nota van Uitgangspunten Dreven en, als dat nodig is, onderdelen van het Beeldkwaliteitsplan. Daarmee zit het traject vóór een definitieve uitwerking van de verschillende deelprojecten in fase 2.

c) Welke randvoorwaarden, eisen en kaders zijn gesteld?

Het onderzoek moet aansluiten op de hoofd- en deelvragen uit RIS324492.

- Het voorkeurscenario moeten financieel haalbaar zijn.
- Scenario's moeten passen binnen geldend beleid.
- Afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst moeten worden meegewogen.
- Staedion beslist welke gebouwen gerenoveerd worden en welke vervangen worden.
- De woningbouwopgave en ambities voor de buurt blijven belangrijk.
- De participatie moet begrijpelijk, toegankelijk en laagdrempelig zijn.
- De participatie moet aansluiten bij bewoners met verschillende taalniveaus en verschillende mate van betrokkenheid.
- Er moet duidelijk worden teruggekoppeld wat wel en niet met de inbreng wordt gedaan.

d) Wat gaan betrokkenen merken?

- Bewoners, ondernemers en organisaties kunnen de komende jaren veel merken van Dreven fase 2. Het vinden van nieuwe huisvesting (onder begeleiding van Staedion), tijdelijke leegstand, bouwactiviteiten, veranderingen in de openbare ruimte, andere loop- en fietsroutes, aanpassingen in parkeren en veranderingen in het groen.
- Daarom is het belangrijk dat mensen tijdig worden geïnformeerd, dat hun kennis van de buurt wordt benut en dat duidelijk is wat er met hun inbreng gebeurt.

e) Waar komt de vraag voor participatie vandaan?

- De gemeente Den Haag werkt volgens de Haagse Participatiewerkwijze. Bij ruimtelijke ontwikkelingen hoort dat bewoners, ondernemers en organisaties op een passende manier worden betrokken.
- Het college heeft gevraagd om onderzoek naar Dreven fase 2. In het amendement "Geef de raad een stem in onderzoek Dreven fase 2" is vastgelegd dat de raad betrokken wil zijn bij de onderzoeksopzet.
- Het onderwerp raakt direct aan de leefomgeving van bewoners, ondernemers en organisaties in en rond de Dreven. Het gaat onder andere over woningen, groen, beeldkwaliteit, voorzieningen, parkeren, leefbaarheid en mogelijke sloop, renovatie of nieuwbouw.
- De participatie vindt plaats in opdracht van het projectteam Dreven, Gaarden en Zichten (gemeente Den Haag, Staedion en Heijmans). Participatie is onderdeel van het reguliere participatieproces voor DGZ en wordt gekoppeld aan het onderzoek voor Dreven fase 2.

f) Welke wet- en regelgeving en beleidskaders zijn van toepassing?

- Nota van Uitgangspunten Dreven, vastgesteld in 2021.
- Beeldkwaliteitsplan Dreven.
- Projectdocument Dreven, Gaarden en Zichten.
- Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente, Staedion en Heijmans.
- Geldend gemeentelijk beleid voor wonen, groen, duurzaamheid, mobiliteit, leefbaarheid en Den Haag Zuidwest.
- Omgevingswet en eventuele procedures die nodig zijn voor planologische aanpassingen.
- Haagse Participatiewerkwijze / Haags Samenspel.

2. Uitgangspunten participatie

a) Wat is het doel van de participatie?

De participatie heeft meerdere doelen:

- Belangen in beeld brengen.
- Kennis en ervaring uit de buurt ophalen.
- Argumenten en standpunten verzamelen.
- Aandachtspunten ophalen voor het onderzoek en de scenario's.
- De kwaliteit van de plannen verbeteren.
- Bewoners en ondernemers betrekken bij keuzes die hun leefomgeving raken.

De participatie is dus niet alleen bedoeld om meningen op te halen, maar ook om hun kennis te benutten. Bewoners weten hoe de buurt nu werkt: waar het groen waardevol is, welke plekken onveilig voelen, welke routes belangrijk zijn, waar sociale netwerken zitten en welke gebouwen of plekken betekenis hebben.

b) Wat staat al vast?

- De gebiedsontwikkeling Dreven, Gaarden en Zichten gaat door.
- De Dreven maakt onderdeel uit van de bredere vernieuwing van Den Haag Zuidwest.
- De Nota van Uitgangspunten voor Dreven is vastgesteld.
- Dreven fase 1 blijft buiten dit onderzoek; daarvoor blijft de Nota van Uitgangspunten onverkort gelden.
- Er is een grote opgave voor verouderde woningen (waarover is vastgesteld dat een groot deel van deze woningen vervangen gaat worden door nieuwe woningen), verbetering van de leefomgeving en toevoeging van woningen
- Financiële haalbaarheid, geldend beleid en afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst zijn randvoorwaarden.
- Staedion is eigenaar van een groot deel van de bestaande woningen en bedrijfs-/maatschappelijke ruimten. Renovatie kan alleen als Staedion daarmee instemt. Eerder heeft Staedion aangegeven dat de staat van deze woningen slecht is en dat renovatie voor de meeste woningen niet haalbaar lijkt.
- Bewoners kunnen meedenken over het onderzoek, de scenario's, belangen, aandachtspunten en mogelijke keuzes binnen Dreven fase 2.

c) Waarover kunnen inwoners wel en niet participeren?

Wel participatie mogelijk:

- Welke bestaande gebouwen, plekken, gevels of structuren waardevol worden gevonden.
- Welke vormen van beeldkwaliteit belangrijk zijn voor de buurt, wat wordt gewaardeerd en wat niet (en waarom).
- Welke groene plekken, bomen, routes en structuren belangrijk zijn, wat wordt gewaardeerd en wat niet (en waarom).
- Waar kansen liggen voor meer groen, betere openbare ruimte en ontmoeting.
- Wat bewoners belangrijk vinden bij renovatie, sloop-nieuwbouw of combinaties daarvan.
- Welke zorgen en kansen zij zien bij verschillende scenario's.
- Welke voorzieningen en functies belangrijk zijn voor de buurt.
- Hoe tijdelijke leefbaarheid tijdens de ontwikkelfase verbeterd kan worden.
- Hoe bewoners en ondernemers goed geïnformeerd willen worden.
- Welke criteria belangrijk zijn bij de afweging tussen scenario's.

Geen participatie mogelijk:

- De vraag óf de gebiedsontwikkeling DGZ doorgaat.
- De vastgestelde uitgangspunten voor Dreven fase 1.
- Bestaande juridische, financiële en contractuele afspraken.
- De wettelijke eisen en beleidskaders waaraan het project moet voldoen.

- De noodzaak om verouderde woningen te verbeteren of te vernieuwen.
- De uiteindelijke bestuurlijke besluitvorming door college en raad.
- Technische of financiële keuzes die geen reële beleidsruimte hebben.
- Keuze wel of geen sloop van de woningen

d) Welke invloed kunnen inwoners uitoefenen?

Voor Dreven fase 2 past vooral:

- Mening geven.
- Meedenken.

In deze onderzoeksfase kunnen bewoners vooral hun kennis, zorgen, wensen en aandachtspunten meegeven. Zij kunnen meedenken over wat belangrijk is bij de scenario's.

e) Hoe weegt de uitkomst van de participatie mee in de besluitvorming?

De opbrengst van de participatie wordt gebruikt als input voor het onderzoek, de scenario's en de afweging richting een voorkeursscenario. De inbreng van bewoners en andere betrokkenen is niet automatisch doorslaggevend, omdat ook financiële haalbaarheid, beleid, technische mogelijkheden, juridische kaders en afspraken met partners worden meegewogen.

Wel wordt per onderwerp teruggekoppeld:

- Welke inbreng is opgehaald.
- Wat daarmee is gedaan.
- Wat niet is overgenomen.
- Waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt.

3. Wie nodigen we uit voor het participatietraject

a) De belangrijkste doelgroepen zijn:

- Bewoners van Dreven fase 2.
- Bewoners van aangrenzende delen van de Dreven.
- Huurders van Staedion.
- Potentiële nieuwe bewoners van de wijk.
- Eigenaar-bewoners en VvE's in en rond het gebied.
- Ondernemers en gebruikers van bedrijfs- en maatschappelijke ruimten.
- Bewonerscommissies en bewonersorganisaties
- Buurtmoeders, actieve bewoners en sleutelfiguren.
- Organisaties op het gebied van zorg, welzijn, jeugd, onderwijs, sport en ontmoeting.
- Gebruikers van groen, speelplekken, binnentuinen en openbare ruimte.
- Belangenorganisaties
- Stadsdeel Escamp, wijkpartners en community builders.

b) Welke belangen spelen er?

Er spelen verschillende belangen. Sommige belangen lopen gelijk, andere kunnen botsen.

Bewoners willen duidelijkheid, een goede woning, behoud van sociale contacten, een prettige en veilige buurt, groen, betaalbaarheid en zo min mogelijk overlast. Ondernemers willen duidelijkheid over hun toekomst,

bereikbaarheid, zichtbaarheid en continuïteit. Groenorganisaties kijken vooral naar behoud van bomen, groenstructuren, biodiversiteit en ecologie. Staedion kijkt naar haalbaarheid, kwaliteit van woningen en uitvoerbaarheid. De gemeente kijkt naar de brede gebiedsontwikkeling, woningbouwopgave, leefbaarheid, duurzaamheid, mobiliteit en financiële haalbaarheid.

Juist omdat deze belangen niet altijd hetzelfde zijn, is het belangrijk om transparant te zijn over keuzes en afwegingen.

4. Omgevingsanalyse

a) Welke relevante informatie is al bekend?

- Er is al veel informatie beschikbaar vanuit eerdere participatie en planvorming voor DGZ. Sinds 2017 zijn meerdere participatiemomenten georganiseerd, waaronder bewonersavonden, onderzoek naar buurtidentiteit, informatietentoonstellingen, digitale wandelingen, webinars, workshops over het beeldkwaliteitsplan en infomiddagen.
- Belangrijke inzichten uit eerdere participatie zijn:
- Bewoners vinden persoonlijke aandacht belangrijk.
- Bewoners willen weten wat plannen concreet voor hun woning, straat en buurt betekenen.
- Groen, veiligheid, ontmoeting, parkeren, voorzieningen en terugkeer naar de buurt zijn belangrijke thema's.
- Niet iedereen kan of wil op dezelfde manier participeren.
- Een deel van de bewoners heeft begeleiding nodig om goed mee te kunnen doen.
- Heldere communicatie over wat vaststaat en wat nog open ligt is cruciaal.
- Visuele middelen werken beter dan lange teksten.
- Participatie moet zoveel mogelijk plaatsvinden in de buurt zelf.
- Voor Dreven fase 2 moet deze bestaande kennis worden gebruikt én opnieuw worden getoetst: klopt wat eerder is opgehaald nog steeds, en wat is specifiek belangrijk voor fase 2?

b) Wie wonen en werken er in het gebied en hoe willen zij betrokken worden?

- In en rond Dreven fase 2 wonen veel verschillende mensen. Er zijn huurders van Staedion, eigenaar-bewoners in de omgeving, en enkele bedrijven.
- Een deel van de bewoners is actief en betrokken. Een ander deel is moeilijker bereikbaar, bijvoorbeeld door taal, zorgen in het dagelijks leven, wantrouwen richting overheid of participatiemoeheid. Daarom moet de participatie laagdrempelig zijn.
- Uit ervaring weten we dat bewoners op verschillende manieren betrokken worden:
- Via bewonersbrieven en flyers.
- Via infomarkten in de buurt.
- Via persoonlijke gesprekken.
- Via gesprekken met sleutelfiguren.
- Via een online vragenlijst.
- Via bijeenkomsten op herkenbare plekken in de wijk.
- Via bestaande netwerken, zoals buurtmoeders, bewonerscommissies en wijkorganisaties.
- Via de website van DGZ en de gemeentelijke projectwebsite.

c) Sleutelfiguren en bewonersvertegenwoordigers

- Buurtmoeders Dreven/Gaarden.
- Bewonerscommissie Staedion

- Stichting Bewonersorganisatie Bouwlust-Vrederust.
- Professionals van Staedion, stadsdeel en wijkpartners die de buurt goed kennen.

d) Welke andere projecten of ontwikkelingen hebben invloed?

- Dreven fase 1 met deelplannen 1b, 1c en 1d, en Dreven 2A, 2C en 2D
- Ontwikkelingen in de Gaarden en Zichten.
- Herhuisvesting van bewoners.
- Tijdelijke leegstand en leefbaarheid tijdens de ontwikkelfase.
- Bouwverkeer, sloop en werkzaamheden in de omgeving.
- Ontwikkeling van voorzieningen, zorg, ontmoeting en maatschappelijke functies.
- Openbare ruimte, groenstructuren en ecologische verbindingen.
- Parkeren en realisatie van parkeerhubs
- Deze samenhang is belangrijk. Participatie over Dreven fase 2 moet daarom niet per los project worden opgeknipt zonder gebiedsverhaal. Bewoners moeten begrijpen hoe de deelprojecten samenhangen.

5. Participatieontwerp

a) Centrale participatievraag

We kijken hoe we het plan voor Dreven 3,4 en Bierbrouwersgaarde kunnen verbeteren, daarvoor hebben we meerdere ideeën. Welk idee sluit het meest aan bij de wensen van bewoners?

Aanvullende vragen:

- Welke gebouwen, plekken of details in de buurt vinden bewoners waardevol?
- Welk groen moet volgens bewoners zoveel mogelijk behouden blijven?
- Waar zien bewoners kansen voor meer groen, ontmoeting of betere openbare ruimte?
- Wat vinden bewoners belangrijk als er wordt gekeken naar renovatie of nieuwbouw?
- Welke zorgen hebben bewoners bij de ontwikkeling van Dreven fase 2?
- Waar moet het projectteam van Dreven Gaarden Zichten op letten bij het maken van scenario's?
- Wat maakt dat bewoners zicht straks nog thuis voelen in de buurt?

b) Fasen project en participatiemomenten

Fase	Doel	Voorbeeld participatievraag
1. Start en participatie participatieplan	Uitleggen wat onderzocht wordt, wat vaststaat, waar ruimte zit en toetsen hoe bewoners kunnen willen doen en wat ze in het proces belangrijk vinden.	Begrijpt u wat er onderzocht wordt voor Dreven fase 2? En welke vragen of zorgen heeft u hierover?
2. Nulmeting huidige plannen	Ophalen wat bewoners, ondernemers en organisaties belangrijk vinden rond groen, beeldkwaliteit, renovatie/nieuwbouw, voorzieningen, leefbaarheid en scenario's.	Welke plekken, gebouwen, groene structuren en kwaliteiten in Dreven fase 2 vindt u belangrijk om mee te nemen in het onderzoek?
3. Toetsen denkrichtingen/scenario's	Eerste scenario's of denkrichtingen begrijpelijk presenteren en reacties ophalen.	Wat vindt u van de mogelijke scenario's voor Dreven fase 2? Welke kansen, zorgen en aandachtspunten ziet u?

Fase	Doel	Voorbeeld participatievraag
4. Terugkoppeling voorkeursscenario	Laten zien welke keuzes zijn gemaakt, welke inbreng is verwerkt en wat de vervolgstappen zijn.	Herkent u hoe de inbreng uit de buurt is meegenomen in de afweging? Wat moeten we goed uitleggen in het vervolg?
5. Vervolgparticipatie per deelproject	Na besluitvorming per deelproject verder participeren over ontwerp, openbare ruimte, voorzieningen, binnentuinen, bouwcommunicatie en leefbaarheid.	Hoe kunnen we de verdere uitwerking van de deelprojecten zo goed mogelijk laten aansluiten bij de buurt?

c) Participatievormen

Een combinatie van online en offline participatievormen is nodig. We denken aan een volgende combinatie van online en fysiek:

- Participatiemoment tijdens infomarkt in de buurt, met panelen, kaarten en gesprekstafels. Dit is een herkenbaar moment.
- Inloopmomenten op Veldzicht 20 (Infopunt DGZ), de Zorgkamer en wijkkantoor Staedion aan Het Zicht.
- Straatgesprekken met de bakfiets om bewoners te bereiken die niet naar bijeenkomsten komen
- Gesprekken met ondernemers, sleutelfiguren en belangenpartijen.
- Participatie tijdens bestaande bijeenkomsten of activiteiten.
- Online participatietool voor bredere bereikbaarheid
- Vragen via social media
- Projectwebsite met uitleg, planning en terugkoppeling.
- Digitale nieuwsbrief.

We kiezen verschillende momenten en verschillende vormen om zoveel mogelijk mensen te bereiken. We houden rekening met schoolvakanties, feestdagen, ramadan en andere momenten die invloed hebben op opkomst.

We bevragen mensen individueel via een online vragenlijst: dit is geschikt voor het geven van hun mening over de leefomgeving, waardering van groen en gebouwen.

We voeren een gezamenlijk gesprek. Dit is geschikt voor het afwegen van scenario's en belangen.

Er wordt geen formeel bewonersadvies gevraagd namens de hele buurt, omdat niet één groep namens alle bewoners kan spreken.

We maken gebruik van meerdere werkvormen:

- Foto's van het gebied zodat bewoners waardevolle plekken kunnen aanwijzen. "Wat moet blijven / wat kan beter / waar maken we ons zorgen over?"
- Stickers plakken bij stellingen of keuzes (eventueel met voor- en nadelen).
- Grote tijdlijn waarop bewoners kunnen zien wanneer wat gebeurt.
- 'Dit vinden bewoners belangrijk en dit hebben wij ermee gedaan' panelen voor terugkoppeling.

d) Hoe bereiken we mensen die de taal minder goed beheersen?

- We gebruiken zoveel mogelijk B1-taal.
- We werken waar het kan met visuele content: kaarten, beelden, iconen en voorbeelden.
- We vermijden vaktaal zonder uitleg.
- We voegen een QR-code met Google translate toe en in meerdere talen de suggestive om de tekst te vertalen.

- We zetten waar nodig tolken of taalvrijwilligers in bij bijeenkomsten.
- We werken met eenvoudige en korte vragen of met eenvoudige keuzes door het gebruik van stickers of andere eenvoudige werkvormen.
- We gaan ook naar de bewoners toe.
- We betrekken sleutelfiguren die vertrouwen hebben in de buurt.

6. Communicatie en terugkoppeling

a) Helderheid waar mensen met vragen kunnen

In alle communicatie komt duidelijk te staan waar mensen vragen kunnen stellen, wie het aanspreekpunt is, waar het Infopunt DGZ is, welke websites gebruikt worden, hoe bewoners op de hoogte blijven en waar verslagen worden gepubliceerd.

b) Tussentijdse terugkoppeling

- Na ieder participatiemoment komt een korte terugkoppeling via de website van DGZ, de gemeentelijke projectwebsite, digitale nieuwsbrief, panelen bij een volgende infomarkt, bewonersbrief of flyer als het onderwerp veel bewoners raakt, en via sleutelfiguren en wijkpartners.
- De terugkoppeling bevat steeds:
- Wat hebben we opgehaald?
- Wat nemen we mee?
- Wat kunnen we niet meenemen?
- Waarom wel of niet?
- Wat is de volgende stap?

c) Hoe krijgt de opbrengst een plek in het project?

- Het onderzoeksverslag.
- De scenario's voor Dreven fase 2.
- De afweging richting voorkeursscenario.
- Eventuele aanpassing van NvU of Beeldkwaliteitsplan.
- Vervolgparticipatie per deelproject.
- De opbrengst wordt besproken in het projectteam en met de betrokken adviseurs. Per thema wordt bijgehouden wat wel en niet wordt verwerkt.

d) Wie neemt de opbrengst mee in beslissingen?

- Projectteam DGZ.
- Ambtelijke projectgroep.
- Staedion en Heijmans.
- College van B&W.
- Gemeenteraad, wanneer het onderzoek en eventuele vervolgbesluiten worden gedeeld.
- De opbrengst van de participatie wordt verwerkt in een participatieverslag dat wordt meegestuurd bij besluitvorming of als bijlage bij een raadsmededeling.

7. Participatieverslag

a) Evaluatie

Er wordt tussentijds en na afloop geëvalueerd. Tussentijds na de eerste participatiemomenten met projectteam, communicatie en participatie, stadsdeel, Staedion en sleutelfiguren/wijkpartners.

Vragen voor tussentijdse evaluatie:

- Bereiken we de juiste mensen?
- Begrijpen mensen waar het onderzoek over gaat?
- Zijn de vragen duidelijk?
- Is er extra uitleg nodig?
- Ontstaan er zorgen of misverstanden waar we iets mee moeten?
- Na afloop van het onderzoek wordt geëvalueerd met projectteam, samenwerkingspartners, betrokken wijkpartners en eventueel een kleine groep bewoners/sleutelfiguren.
- Vragen voor eindevaluatie:
- Wat werkte goed?
- Wie hebben we wel en niet bereikt?
- Was de participatieruimte duidelijk?
- Is goed teruggekoppeld wat met de inbreng is gedaan?
- Welke lessen nemen we mee naar de vervolgprojecten in fase 2?

b) Delen van opgehaalde kennis

De opbrengsten worden vastgelegd in:

- Overzichtelijke panelen waarop staat wat er opgehaald is en de status
  V – Wordt verwerkt in de plannen
  X – Wordt niet werkt in de plannen
  ~ – In onderzoek
- Een participatieverslag.
- Een participatieregister met aandachtspunten voor vervolgprojecten.
- Een stakeholderoverzicht.
- Een Q&A met veelgestelde vragen.
- Een intern overdrachtsdocument voor deelprojecten in Dreven fase 2. Zo wordt voorkomen dat bewoners bij elk deelproject opnieuw hetzelfde verhaal moeten vertellen.

8. Planning

a) Wat is de planning van het participatietraject?

- Q1 2026 - delen onderzoeksopzet met de gemeenteraad
- Q4 2026 - start participatie over bestaande plannen, aandachtspunten en eerste denkrichtingen
- Q1/Q2 2027 - uitvoering onderzoek inclusief participatie over denkrichtingen en concept scenario's
- Q2 2027 - terugkoppeling opbrengst participatie en definitieve scenario’s.
- Q3 2027 - eventueel bijstellen kaders zoals vastgelegd in Nota van Uitgangspunten Dreven en onderdelen van het Beeldkwaliteitsplan, afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek.

De participatieplanning blijft indicatief. De planning kan veranderen als het onderzoek langer duurt, als er extra informatie nodig is of als bestuurlijke besluitvorming daarom vraagt.

b) Wanneer moeten de resultaten bekend zijn?

De belangrijkste resultaten van de participatie moeten beschikbaar zijn voordat het voorkeursscenario wordt bepaald en voordat eventuele aanpassingen aan de Nota van Uitgangspunten of het Beeldkwaliteitsplan worden voorbereid.

9. Interne betrokkenen

- Projectleider DGZ.
- Omgevingsmanager.
- Communicatieadviseur.
- Participatieadviseur.
- Stedenbouwkundige.
- Landschapsarchitect/openbare ruimte.
- Adviseur wonen.
- Adviseur groen/ecologie.
- Adviseur mobiliteit/parkeren.
- Planeconoom/financieel adviseur.
- Juridisch/planologisch adviseur.
- Wijkmanager/community builder.
- Beleidsadviseurs sociaal domein, welzijn en voorzieningen.
- Bestuurlijk adviseur.
- Staedion.
- Heijmans.
- Palmbout Urban Landscapes.

Rol	Taak/verantwoordelijkheid
Gemeente Den Haag	Bewaken van kaders, organiseren van besluitvorming,
Projectteam DGZ	Opdrachtgever van het participatieproces, Inhoudelijke voorbereiding, planning, verslaglegging en terugkoppeling, en borging van de opbrengst in onderzoek en planvorming.
Communicatie en participatie	Vertalen van inhoud naar begrijpelijke taal, organisatie van participatiemomenten, uitnodigingen, middelen, gespreksleiding, online participatie en terugkoppeling.
Stedenbouw, groen, mobiliteit en wonen	Inhoudelijke kennis leveren en de opbrengst verwerken in scenario's en adviezen.
Staedion en Heijmans	Kennis inbrengen over eigendom, woningen, uitvoerbaarheid, planning, bewonerscontacten en haalbaarheid.
Stadsdeel en wijkpartners	Helpen bij het bereiken van bewoners, signaleren wat er leeft en verbinding leggen met sleutelfiguren.

10. Bronnen

Dit participatieplan is opgesteld aan de hand van: Haags Samenspel - De Haagse Participatiewerkwijze, Gemeente Den Haag, februari 2024.